

Obraćanje prvog zamjenika visokog predstavnika Lawrencea Butlera na 2. Konferenciji općinskih načelnika na temu civilnog društva

Dame i gospodo,

Kada temeljne institucije potrebne u cilju održavanja prosperitetnog demokratskog društva u Bosni i Hercegovini budu funkcionirale, veoma istaknuta poslijeratna uloga međunarodne zajednice u zemlji bit će okončana. Odnos između BiH i njenih međunarodnih partnera će se normalizirati.

Ovo se već ostvaruje, i budući već na pomolu vidimo organizirani i vremenski odgovarajuće podešen postupni prestanak angažmana međunarodne zajednice u različitim oblastima, od naročitog je značaja da razgovaramo o načinu na koji će institucije ove zemlje funkcionirati u dugoročnom periodu – jer održavanje demokracije i povećanje prosperiteta nije stvar koja traži umjerene napore i dobre namjere; to je nešto što zahtijeva kontinuiranu i postojanu političku volju kao i jasan i praktičan program aktivnosti.

Stvaranje ove političke volje i njeno stavljanje u funkciju takvog jasnog političkog programa nije moj posao. To je vaš posao.

I da budemo jasni – budućnost Bosne i Hercegovine i njenih naroda nije u rukama međunarodne zajednice. Ona je u vašim rukama. Period izravne međunarodne pomoći za svaki aspekt političkog, socijalnog i gospodarskog života je već prošao.

BiH ima mnoge od institucija koje su joj potrebne kako bi ostvarila napredak u procesu euroatlantskih integracija (iako ne sve; još se moraju poduzeti veliki koraci npr. u oblasti obrane, u oblasti reforme policije, kao i u pogledu činjenice da se Vijeće ministara učini potpuno funkcionalnim sa punim brojem ministarstava i odjela). Prioriteti socijalne i ekonomske politike BiH su jasno predočeni, u Razvojnoj strategiji te također u programu reformi koji dolazi sa procesom pristupanja Europskoj uniji.

Ono što je sada potrebno jeste da vi djelujete.

Morate osigurati da institucije dovoljno dobro funkcioniraju kako bi dale potporu poslu koji vi obavljate na općinskoj razini. U političkom smislu, morate poduprijeti reforme koje će euroatlantske integracije iz forme zakonodavnog i administrativnog procesa pretočiti u sustavno podizanje standarda života.

Morate osigurati da se put razvoja koji je sada otvoren ne blokira niti političkim taktiziranjem stranaka u vlastitom interesu, niti nestručnim donošenjem strategija.

Vi imate i mandat i sredstva da to uradite.

Mandat – jer ste na funkciju postavljeni izravno, na demokratski način iskazanom voljom građana. Vi, načelnici, ste izabrani. I niko drugi.

Sredstva – jer imate snažnu platformu koja vam omogućava da se obratite i dužnosnicima i građanima BiH.

Ja ću učiniti što budem mogao da vam pomognem – ali apelirao bih na vas da, više nego na moju pomoć, računate na vašu vlastitu snagu.

Te snaga je izuzetna – i više nego što to mnogi od vas i uviđaju.

Dozvolite mi da pomenem neke od stvari koje su žurno potrebne

Bosni i Hercegovini.

Bosni i Hercegovini je potreban sustav fiskalne raspodjele koji nagrađuje rad. Radna skupina za fiskalnu održivost koju su tri ministra financija uspostavila početkom ove godine trenutno analizira relativnu učinkovitost različitih razina vlasti.

Morate osigurati da zasluge općina budu jasno vidljive.

Morat će se desiti racionalizacija; toliko je jasno, jer jednostavno rečeno nema dovoljno gotovine. Ali ta smanjenja moraju biti na pravim mjestima – mjestima gdje je pružanje usluga loše, gdje je administracija neproporcionalna, prevelika i neučinkovita. Da li ovo opisuje vašu vlastitu razinu vlasti, ili neku od drugih razina vlasti?

Bosni i Hercegovini je žurno potrebno ulaganje u nova radna mjesta. Šta treba da uradite u vašoj općini kako biste privukli takva ulaganja? Da li su ulagači izvan granica BiH, ili čak izvan vašeg najužeg regiona, upoznati sa prilikama koje postoje na vašem području? Da li imate predano osoblje čiji je zadatak da uspostave veze sa potencijalnim ulagačima – na odgovarajućem jeziku? Ukoliko ste nezadovoljni radom organa vlasti BiH u pogledu privlačenja stranih ulaganja, šta poduzimate glede toga?

Pitam se koliki broj vas radi u oblastima gdje bi se poljoprivredna proizvodnja i upošljavanje mogli značajno poboljšati da je BiH u mogućnosti da izvozi više svojih poljoprivrednih proizvoda? Ta povećanja u izvozu se neće desiti dok ne bude postojala doslijedna bh. trgovinska politika, poduprta u potpunosti funkcionalnim institucijama koje će izdavati certifikate kao što su Ured za veterinarstvo i državna Fitosanitarna agencija. Smatram da ovo u dovoljnoj mjeri ukazuje na činjenicu da će se efekti strategije europskih integracija, što uključuje i to da se Vijeće ministara i ministarstva u njegovom sklopu u potpunosti

osposobe i budu funkcionalna, osjetiti u samom središtu općinskih poslova. Morate uraditi sve što je moguće kako biste osigurali da učinak ove strategije bude optimalan na općinskoj razini.

Postoje i druga pitanja, na primjer

- provedba zakonske regulative o upravljanju poduzećima donesene prošle godine kako bi se unaprijedilo poslovno okruženje i privukla ulaganja koja će otvoriti nova radna mjesta;
- donošenje Zakona o obligacionim odnosima koji će osuvremeniti način na koji poslujemo u BiH i dovesti nas u glavne trgovinske tokove u Europi;
- rješavanje stanja u poduzećima u sektoru javnih usluga tako da cijene telefonskih usluga, vodosnabdijevanja i električne energije koje plaćaju poduzeća i pojedinci u vašim općinama budu svedene na konkurentne stope;
- uvođenje jasne strategije u oblasti prometa koja će omogućiti sustavno unapređivanje cestovne i željezničke mreže; i
- donošenje statuta za Javni RTV servis koji je multikulturalan i neovisan od političkih zlouporaba.

Sve ove stvari utiču na vaše općine, jer ako se one ne riješe na odgovarajući način (ako se riješe nestručno ili nepošteno) vaša najbolja nastojanja na općinskoj razini će biti dovedena u pitanje.

Općinska pitanja su državna pitanja; državna pitanja su općinska pitanja – a vi imate i mandate i sredstva da osigurate da rasprava o ovim pitanjima bude detaljna, da bude racionalna i otvorena.

Ja sam pomenuo samo jedan manji broj pitanja. Ono što bih želio da saznam jeste kako vi gledate na ova pitanja; da li se ova pitanja podudaraju sa pitanjima koja smatrate kranje značajnim u vašem vlastitom radu; i da li ste zadovoljni vašim

mogućnostima da utječete na ovu raspravu glede ovih i drugih pitanja.

Govorio sam kratko jer će za mene najkorisnija funkcija na ovom skupu biti da slušam i učim.

Hvala vam.